

Вучковић Горан*

Изабране студије из Брачног права

Сергије Викторович Троицки, *Изабране студије из Брачној љрава*, приредили проф. др Станка Стјепановић и доц. др Ненад Тупеша, Православни богословски факултет Свети Василије Острошки, Фоча, 2015)

У издању Православног богословског факултета објављена је по много чему значајна и ријетка књига. Ријеч је о *Изабраним студијама из Брачној љрава* највећег и најзначајнијег православног канонисте и црквеног правника ХХвијека. Приређивачи ове књиге, иначе професори богословског факултета у Фочи, имали су за циљ рехабилитацију и скретање пажње на личност и дјело овог великог дјелатника на пољу црквеног и канонског права, а који је, нажалост, заборављен и потиснут на маргине историје. Приређивачи су више година организовали угледна предавања о личности и делу проф. Троицког, а плод досадашњег труда представља ово капитално дјело.

Сергије В. Троицки (1878 – 1972) цијели живот је посветио научном раду тако да су Руска и Српска Православна Црква обогатене његовим радовима из црквеног и канонског права. Написао је више стотина студија и чланака у којима је основна нит очување отачког предања, са једне стране, и чување светих канона, са друге стране. Започети научни рад у Русији наставио је и након емиграције у Југославију 1920. године. Како је наглашено у уводном дијелу књиге, циљ приређивача је био да „на једном месту окупи изабране студије из брачног права које могу помоћи у разјашњавању савремене проблематике брака којом ће се бавити предстојећи Велики сабор.

Прва два поглавља књиге су тематски повезана и говоре о проблему склапања другог брака свештеника (послије рукоположења). Анализирајући детаљно проблем другог брака кроз историју, зауставља се на покрету који се јавио у Карловачкој митрополији крајем ХИХ и почетком ХХ вјека, а који је имао за циљ да издејствује укидање канона који се односе на забрану ступања у други брак свештенику. Троицки се осврће и на Свеправославни конгрес о другом браку свештеника одржаног у Цариграду 1923. године на коме су се јавили покушаји да се спроведе у дјело дозвола ступања у други брак. У овим радовима се види колико се Троицки као научник и човјек вјере аргументовано супротставља великим ауторитетима (чак и Конгресу) који су покушали да снисходе кад је у питању други брак свештеника.

* Православни богословски факултет Светог Василија Острошког Универзитета у Источном Сарајеву, Фоча; goranvucko13@gmail.com

У студији *Сродство по браку као брачна сметња* разматра се у којој мјери дво-родно и трородно сродство представља брачну сметњу, анализирајући та питања не само кроз призму Светог Писма и Канона, него узимајући у обзир римске и византијске грађанске законе. Занимљиво је његово инсистирање да се недостаци у брачном праву исправе помоћу Законоправила.

Заступајући став Цркве да је брак установа божанског права, Троицки указује да је Црква надлежна за издавање брачних правила и прописа. Од посебног значаја представља анализа 54. правила Трулског сабора, јер је оно уједно најзначајније, а односи се на питање крвног сродства.

У студији *О мешовитим браковима* говори се о надлежности црквених судова у погледу мјешовитих бракова у Хрватској, и о браковима склопљеним са протестантима. Говорећи о границама дјеловања Цркве везано за мјешовите бракове, наглашава недостатке брачних правила СПЦ.

У поглављу *Недостаци у брачним правилима СПЦ* посебно су значајне сугестије Троицког за попуњавање правних празнина и недостатака у брачним правилима. Овде износи низ примједби (*Неправилна систематизација материјала, услед чега се често јавља понављање истих прописа; нејасноћи неких правних појмова; контрадикције; иразнине и недоследности терминологије*). Упркос томе, Троицки наглашава да брачна правила СПЦ имају много већа преимућства у односу на грађанско брачно право.

Посебан додатак овој књизи представљају Брачна правила СПЦ из 1934. године, и као таква важе и данас. Допринос Троицког се огледа у састављању ових правила. На крају књиге је дат до сада најопширнији списак објављених радова проф. Троицког са преко седам стотина наслова.

Ово капитално дјело које садржи теме из брачног права биће од особито значаја како за студенте теологије, тако и за пастире Цркве. Нарочито због тога што су теме другог и мјешовитог брака као и крвног сродства увијек актуелне и савремене, тако да ће ова књига помоћи у рјешавању многих недоумица.